

Nr	Høringspart	Høringssvarets indhold	Energinet's bemærkninger	Miljøstyrelsens bemærkninger
1	Grænsevej, 6240 Løgumkloster	Forslag om ændring af mast 145 da den planlagte placering hindrer udvidelsen af gården, og luftledningerne går gennem levende hegn. Forslaget er, at masten flyttes længere mod vest, så den kommer ud i skel til markvejen. Dette vil indebære at masten kommer længere væk fra gården. Begrundelsen herfor er, at nuværende forslag til placering midt på marken vil hindre udvidelse af gården. Flyttes ledningsførelsen fra 138 ned til 150 i en lige linje mod vest. Lodsejer tror ikke at det vil medføre gener at flytte masten, da der ikke er beboelse mod vest. Er ovenfor nævnte ikke muligt, foreslås, at 145 kan flyttes ud til skel mod vest, hvor der i forvejen er en gammel markvej.	Mast 145 vurderes ikke umiddelbart at hindre udvidelsen af gården, og masten står placeret på marken således at der er gode passagemuligheder omkring masten. Energinet er dog generelt indstillet på at undersøge mulige justeringer som løsning på problemstillingen inden for de rammer som LPD og § 25 tilladelsen giver. Dette vil ske i forbindelse med lodsejerforhandlingerne, idet flere lodsejere vil skulle involveres i en ændret masteplacering. Det understreges dog, at større justeringer af linjeføringen ikke er muligt, da forskydning til siderne sjældent kan gennemføres inden for landsplandirektivets rammer. Større forskydninger i længderetningen kan både betyde at der skal stilles ekstra master op, og at masteplaceringer i givet fald skal rykkes på mange tilstødende matrikler, hvilket påvirker nye lodsejere og som i visse tilfælde vil kræve nye vurderinger af påvirkningen af miljø og landskab.	Miljøstyrelsen er enig i bygherres bemærkninger til høringssvaret.
2	Storde Biogas, Storde, 6261 Bredebro	I forbindelse med 2 offentlighedsfaser for 400 kV højspændingsforbindelse Endrup – Grænsen, gøres igen opmærksom på den planlagte linjeføring på strækningen ud for Bredebro (imellem mast 132 og 133), er en udfordring for virksomhedens fremtidige udvidelse af Storde Biogas (vedhæftet kort). En linjeføring som planlagt, vil gøre det umuligt for virksomheden at udvide biogasanlægget samt tilhørende lokalplan, i umiddelbart forbindelse med det eksisterende biogasanlæg. Derfor ønskes en alternativ linjeføring (vedhæftet forslag), hvilket vil gøre det muligt for virksomheden også fremtidigt at udvide anlægget, med yderligere kapacitet samt evt. power to X.	Den planlagte linjeføring berører ikke lokalplanen for udvidelse af biogasanlægget. Energinet er indstillet på at indgå i drøftelser med Storde Biogas om eventuelle justeringer af linjeføringen inden for de rammer som LPD og § 25 tilladelsen giver, af hensyn til virksomhedens udvidelsesmuligheder.	Miljøstyrelsen er enig i bygherres bemærkninger til høringssvaret.

3	Tevringvej, 6780 Skærbæk	Tillæg til høringsvar af 11. februar 2020. Der gøres opmærksom på, at tidligere omtalt tranekoloni i Tevring Mose nu er permanent. Fuglene tilbringer vinteren i mosen og er dermed blevet standfugle. Tranerne fouragerer på de marker, hvor el-forbindelsen skal placeres, som passerer forbi Tevring Mose. Samtidigt er de blevet flere i antal siden 2020. Det ønskes at linjeføringen trækkes så langt væk fra mosen som muligt for at skåne de totalt fredede traner.	Energinet er opmærksom på tilstedeværelse af fugle i området omkring Tevring Mose herunder arterne: Pibesvane, hvepsevåge, tinksmed, natravn, hedelærke, rød glente, trane, stor hornugle, sortspætte og rødrygget tornskade. Den nye højspændingsforbindelse er på det meste af strækningen placeret i samme tracé som den tidligere 150 kV forbindelse, som er blevet kabellagt mellem Bredebro og Ribe i 2020, og hvor tråde og master blev nedtaget i 2021. Fuglebeskyttelsesområde og EF Habitatområde (Lindet Skov, Hønning Plantage, Lovrup Skov og Skrøp) og (Lindet skov, Hønning Mose, Hønning Plantage og Lovrup Skov), der ligger ca 1,5 km øst for højspændingsforbindelsen, er behandlet i miljøkonsekvensrapporten og i Natura 2000 vurderingen. Trane er sammen med flere andre yngle og trækfugle vurderet mange steder i rapporten og i bilagene til miljøkonsekvensrapporten. Undersøgelser af Tevring Mose er beskrevet i bilag 3C. Det er bl.a. observeret flere steder i landet, at bl.a. traner kan yngle ret tæt på elmaster, og det vurderes derfor, at lokale fugle, dvs. fugle med territorium nær elmaster, og dermed et præcist lokalkendskab, lærer at flyve uden om disse; altså at de tilpasser sig de lokale forhold. Der har således heller ikke været indmeldinger til Energinet om kollisioner med den tidligere højspændingsledning i området. Tilstedeværelsen af bl.a. traner har dog betydet, at der som afværge mod kollisioner skal opsættes fuglemarkører på strækningen fra Frifelt til Drengsted og dermed også på strækningen vest for Tevring Mose. Dette afværgetiltag, kombineret med at har Energinet har valgt en lav, bred mastetype med ledninger i et niveau og triplex-konfiguration, nedsætter	Miljøstyrelsen er enig i bygherres bemærkninger til høringsvaret.

			risikoen for kollisioner for fugle og vurderes at sikre bestanden af traner i området. Energinet har foretaget supplerende undersøgelser i Tevring Mose på baggrund af det indkomne høringssvar. De supplerende undersøgelser har ikke givet anledning til at ændre miljøkonsekvensrapportens vurderinger.	
4	Tangevej, 6760 Ribe	Ønsker, at der anlægges en afskærmende beplantning mod anlægget på Tangevej	Energinet har noteret sig høringssvaret og formidlet ønsket videre internt i Energinet. Det omtalte anlæg på Tangevej er ikke en del af det projekt som har været i høring.	Ingen bemærkninger
5	Esbjerg Kommune	Kommunen har følgende bemærkninger: Anerkender de tekniske udfordringer med nedgravning og den foretagne prioritering af strækninger, samt nedgravning af 150kV-forbindelser. Anerkender imødekommelse af hensyn til særtransportruter og Esbjerg Lufthavn i LPD. Energinet opfordres til dialog om opkøb/ekspropriation af beboelsesejendomme. Anerkender behov for udbygning af el-infrastruktur og ønsker fortsat dialog. Natur: Gør opmærksom på at det er en fejl, at der skulle være stor vandsalamander lige nord for Ribe. Snæbel: Med den grundighed der ellers foreligger, kan det undre, at en mulig påvirkning fra magnetfelter på vores prioriterede ansvars- og bilag IV-art snæblen, affejes med en vurdering af, at et vekselstrømkabels magnetfelt ikke menes at påvirke dens geomagnetiske sans, ud fra en generel viden	Energinet har noteret sig kommunens opfordring til dialog i forbindelse med opkøb/ekspropriation af beboelsesejendomme. Energinet noterer sig ligeledes at det er en fejl, at der skulle være stor vandsalamander lige nord for Ribe. Snæbel: Energinet fastholder at et vekselstrømkabels magnetfelt ikke har nogen geografisk retning. Energinet anerkender samtidigt kommunens bekymring og ønske om at beskytte snæblen mest muligt. Energinet kan oplyse, at Tved Å forventes krydset med en minimumsafstand til bunden af vandløbet på ca. 3 m og at magnetfeltet ved vandløbets bund i denne dybde er ca. halvt så stort som jordens magnetfelt, når der er maksimal strøm gennem kablerne. Okker: Energinet noterer sig, at der er risiko for, at den udførte kortlægning af okkerpotentiale ikke er retvisende og indgår gerne i dialog med kommunen for at få nærmere information om dette. Energinet er	Miljøstyrelsen er enig i bygherres bemærkninger til høringssvaret, og har noteret sig Esbjerg Kommunes bemærkninger.

	om laksefisks egenskaber, når snæblen modsat andre laksefisk ikke rigtig kan springe, ikke bryder sig om at svømme under noget der er for mørkt og ikke kan svømme, hvis strømmen i vandløbet bliver for stærk. I stedet bør det sikres, at vandløbene med snæbel bliver underboret så dybt, at magnetfeltet vil være af en uvæsentlig størrelse i forhold til jordens magnetfelt, som jo må være af en størrelse, der ikke forstyrrer fiskene. Under Tved Å er underboringstracéet så kort, at kablerne ikke umiddelbart kommer langt under vandløbsbunden. Okker: Der vurderes at kunne være problemer med okker ved kabellægning syd for Koldingvej relateret til grundvandssænkninger. Gravekasse foreslås. Anfører, at der er risiko for at tidligere udført kortlægning af okkerpotentiale ikke er retvisende. LavbundsJORDE: Henviser til kommunens ambitiøse udtagning af 5000 ha lavbundsJord inden 2050. Henviser til kommuneplanen: "De udpegede lavbundsarealer, der potentielt er egnede som vådområder, skal friholdes for arealudlæg, som kan forhindre, at det naturlige vandstands niveau kan genskabes. Øvrige udpegede lavbundsarealer skal så vidt muligt friholdes for byggeri og anlæg. Undtaget herfra er bygninger, anlæg mv., der er nødvendige for en landbrugs- og skovbrugsmæssig drift. Disse bygninger skal dog have en udformning og placering, som ikke hindrer, at lavbundsarealet vil kunne genetableres som naturområde". Kort vedlagt. Kommunen henstiller at: • Placering af master skal ske uden for lavbundsområder, medmindre masterne er klimasikrede, så de kan tåle en naturlig høj grundvandsstand.	meget opmærksom på potentielle okkerproblemer knyttet til grundvandssænkninger. Vurderingen er, at okkerholdigt grundvand der nedsives fra landbrugsjord er uproblematisk så længe det ikke ledes videre til recipienter. Inden Energinet igangsætter bortledning af grundvand fra udgravninger til mastefundamenter eller fra kabelgrav vil kommunen blive kontaktet for nærmere afklaringer. Gravekasse kan være en mulig metode ved etablering af kabelstrækninger. LavbundsJORDE: Placering af master og kabelovergange inden for potentielle lavbundsområder vil blive klimasikrede. Energinet vil meget gerne have opdaterede informationer om udtagning af lavbundsJORDE, så snart det lader sig gøre, så dette kan indgå i den videre planlægning af selve anlægsprojektet. Vandløbsvedligeholdelse: Energinet Imødekommer gerne Esbjerg Kommunes ønsker om nærmere uddybninger vedr. vandløbsvedligehold. Landskab: Energinet er helt indstillet på at der foretages skærmende beplantning omkring stationsanlæg. Der er i henhold til landsplandirektivet mulighed for skærmende beplantning omkring alle stationsanlæg. Beplantningen foretages efter drøftelser med lodsejer samt med kommunen. Krydsningen af Kolding-Esbjergbanen er visualiseret og beskrevet i bilag 4 om visualiseringer (visualisering nr. 8).	

		• Kabelovergangenes placering sker uden for lavbundsområderne (se kortbilag), medmindre der foretages tilstrækkelig klimasikring af de vandfølsomme komponenter. Vandløbsvedligeholdelse: Esbjerg Kommune ønsker på baggrund af behovet for vandløbsvedligeholdelse af de mange vandløb, der krydses af luftledningerne, at få uddybet, hvilke krav der vil blive stillet til vedligeholdelsesarbejder under ledningerne. Tilsvarende ønsker Esbjerg Kommune at få uddybet, hvilke krav der vil blive stillet til at grave oven på kabellægningen i forbindelse med vandløbsvedligeholdelsen. Landskab: Afskærmende beplantning omkring stationer. Kommunen er uenig i vurderinger af at der ikke er behov for beplantning omkring stationsanlæg. Kommunen ønsker beplantning omkring alle anlæg (hvad LPD også giver mulighed for). Kommunen efterlyser en beskrivelse af krydsning af banen Esbjerg-Kolding i MKR afsnit 13.3.2. Kommunen er uenig i beskrivelsen af landskabet mellem Kongeåen og Ribe Åsystem. Kommunen vurderer overordnet set at luftledningerne vil have en væsentlig påvirkning på landskabet.	Energinet noterer sig, at Esbjerg Kommune ikke er enig i miljøkonsekvensrapportens konklusion for påvirkningen af landskabet mellem Kongeåen og Ribe Åsystem og at kommunen vurderer, at der er tale om en væsentlig landskabspåvirkning.	

6	Forsvars ministeriets Ejendomsstyr else	Det konstateres, at højspændingsforbindelsen påtænkes etableret cirka 200 meter væk fra Forsvarsministeriets Skydebane – Bredebro Skydebane, beliggende Galgemark 11, 6261 Bredebro, jf. bilag 1. Det vurderes, at den påtænkte linjeføring ikke udgør nogen risiko, idet skydebanen er afspærringsfri. Ved etableringen af den strækning af højspændingsforbindelsen, der kommer inden for 1 kilometer fra Forsvarsministeriets skydebane, skal den udførende leverandør indmelde den forventede periode for arbejdets udførelse til Forsvarets Operationscenter. Indmeldingen skal ske senest en måned før arbejdets påbegyndelse. Henvendelsen kan ske til: FKO-JOC@mil.dk eller pr. telefon: 7281 2300 eller 7281 2299	Energinet vil oplyse Forsvarets Operationscenter senest en måned før anlægsarbejdet påbegyndes i de dele af anlægget, der ligger inden for 1 km af Forsvarsministeriets skydebane. Det drejer sig om kabelanlægget fra Storde Biogas frem til kabelovergangsstationen og videre frem til mast 136	Ingen bemærkninger
7	Haderslevvej, 6760 Ribe	Dårlig ide at lægge stationen samt afkølingsmaskine på vores naturejendom. Den vil placere i et meget naturskønt område med meget fugle- og dyreliv. Ved at flytte den ca. en kilometer mod syd (på den anden side af Haderslevvej), hvor vi har hørt at der skal eksproprieres en landejendom, vil den komme væk fra hele Ribe Østerå's område samt de to ejendomme som ligger tæt på. En lokal ejendomsmægler har vurderet at vores naturejendom vil blive betydelig mindre værd. Ifl.en naturplan som vi har fået lavet er jorden betegnet som værdifuld landbrugsjord.	Energinet har placeret kabelovergangsstation Lustrup på landbrugsjord i den samlede ejendoms østligste ende. Der er ikke mulighed for at flytte stationen til den foreslåede lokalitet uden at reducere den kabellagte strækning i den modsatte ende (omkring Koldingvej ved Sorsig Mark), da der ikke er mulighed for at kabellægge strækninger ud over det, som allerede er projekteret. Miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.4 redegør for valg af og principper for kabellægning.	Miljøstyrelsen har ikke bemærkninger til placering af tracéet og vurderer, at bygherre har redegjort for principperne og vurderingerne for fastlæggelse af linjeføringen i miljøkonsekvensrapporten. Dog bemærkes det, at værdiforringelse samt erstatning ikke er omfattet af miljøvurderingsreglerne. Dette forhold afklares alene med bygherre.

8	Toftelundsvej, 6760 Ribe	Ønsker anlægget skrottet eller nedgravet. Ønsker nedgravning af hensyn til sikkerhed, jf. Ukraine. Mener ikke, at der er argumenteret for at nedgravning ikke er muligt. Mener, at der er tale om administrativ uvilje. Konkret henvises til lodsejerens skovrejsning omkring landejendommen, som er udpeget til fredskov: "Skoven er rejst med de rigtige ansøgninger og godkendt af miljøstyrelsen. Den skal ikke fældes." Der er landspolitisk ønske om mere natur. Henviser til råvildt, krondyr og fugle.	Det er desværre ikke muligt at kabellægge yderligere strækninger end de valgte. Der er i miljøkonsekvensrapportens afsnit 2.4 redegjort for den politiske og tekniske baggrund for at op til 15 % af den samlede forbindelse fra Idomlund til Grænsen kan etableres som kabelanlæg. De maksimalt 15 % bygger på beregninger udført af Energinet, som er ekspertvurderet af såvel danske som udenlandske eksperter. I afsnit 3.4 er redegjort for de valg og principper der ligger til grund for de kabellagte strækninger.	Miljøstyrelsen har ikke bemærkninger til placering af tracéet og vurderer, at bygherre har redegjort for principperne og vurderingerne for fastlæggelse af linjeføringen i miljøkonsekvensrapporten.
9	Vejdirektoratet	Det konstateres at kabelstationen nord for statsvej 325, Haderslevvej ses at blive opført uden for statsvejens vejbyggelinjer. Der varsles krav om underboring ved kabellægning under statsvej 317, Flensborg Landevej, samt at der kan komme vilkår, hvis der skal etableres midlertidige arbejdspladser inden for vejbyggelinjer. Vejdirektoratet ønsker at blive inddraget i placeringen af master nær statsveje, samt ved krydsning af statsveje, såfremt der skal etableres interimisforanstaltninger eller trafikregulering i forbindelse med krydsninger. Etablering af midlertidige adgange fra statsvejene kræver særskilt tilladelse fra Vejdirektoratet. Det forventes, at der søges om tilladelse til særtransport i det omfang, som det er nødvendigt.	Energinet tager Vejdirektoratets høringssvar til efterretning og vil sikre at Vejdirektoratet inddrages i placeringen af master nær statsveje, ved krydsning af statsveje og såfremt der skal etableres interimisforanstaltninger eller trafikregulering i forbindelse med krydsninger. Der tages kontakt til Vejdirektoratet for at sikre at alle nødvendige tilladelser er ansøgt i tide.	Ingen bemærkninger
10	Tønder Kommune	Afsnit 11 – Der er ingen beskrivelse af hedehøg (med under Natura 2000 i afsnit 12). Afsnit 11 – Der er ingen beskrivelse af og konsekvens for fugletrækruter langs landsgrænsen. Afsnit 13 Landskab – Sparsom vurdering af kabelovergangsstation og kabelovergange og der er ingen visualiseringer af en overgang og en kabelovergangsstation, samt en beskrivelse af	Hedehøg er beskrevet og vurderet i kap. 11 under lokalitet 8 og 10. Alle relevante arter, herunder hedehøg, er desuden beskrevet som art i tabel 12-1 og ikke i kap. 11. Trækfugle og -ruter langs med grænsen er vurderet i det udførte feltarbejde, jf. Bilag 3B. Feltarbejdet er beskrevet og vurderet i afsnit 11.2.1.3, 11.5.1.2 og 11.5.2.1.2. Området og de	Miljøstyrelsen er enig i bygherres bemærkninger til høringssvaret.

		dem. Side 173: Vennemose: En rydning af beskyttet mose kræver tillige dispensation efter Naturbeskyttelsesloven. Vedr.: Mast 167 Tønder Kommune skal endnu engang opfordre til, at der underbores/underskydes ledning gennem naturområdet ved Arnå. Faktuelt det eneste sted med en mast på §3 beskyttet natur. Opstillingen medfører et arbejdsområde på 2.500 m², det vil ødelægge naturområdet, hvilket er i modstrid med formålet med naturbeskyttelsesloven.	grænsenære feltstudier er benævnt Sæd/Ubjerg. Området er også vurderet i afsnit 12.3.1.7.1 vedr. fuglebeskyttelsesområde F60 Vidåen, Tøndermarsken og Saltvandssøen Der placeres 3 kabelovergange og en kabelovergangsstation i Tønder Kommune. Der er flere visualiseringer af kabelovergange i kapitel 13 om landskab. Der henvises bl.a. til afsnit 13.4.2.4 og figur 13-47 og 13-48. I visualiseringsbilaget bilag 4 (jf. visualisering 1, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 25, 26, 29 og (31) er alle overgange visualiseret. Energinet noterer sig Tønder Kommunes kommentar om behov for dispensation ved indgreb i § 3 natur. Eng ved Arnå (mast 167) er beskrevet og vurderet i kap. 11.3.1. Engen er vurderet til at have en ringe tilstand som vil kunne reableres hurtigt efter det midlertidige anlægsarbejde. Det er ikke muligt at placere masten uden for naturområdet, da der maksimalt kan være ca. 360 m mellem hver mast. En underboring kræver at forbindelsen anlægges som kabelforbindelse, og det er desværre ikke muligt at kabellægge yderligere strækninger end de valgte. Der er i miljøkonsekvensrapportens afsnit 2.4 redegjort for den politiske og tekniske baggrund for at op til 15 % af den samlede forbindelse fra Idomlund til Grænsen kan etableres som kabelanlæg. De maksimalt 15 % bygger på beregninger udført af Energinet, som er ekspertvurderet af såvel danske som udenlandske eksperter. I afsnit 3.4 er redegjort for de valg og principper der ligger til grund for de kabellagte strækninger.	
11	Banedanmark	Ingen bemærkninger		Ingen bemærkninger

